

ETT ALBUM FRÅN **traktor**
POWER

TRAKTOR

Pris: 69 kr 79 NOK 79 DKK 8,5 EURO

www.traktorpower.se

OLDIES

116

FETA SIDOR

**Boxer-
bandaren**

Absolut Renault

Fransk bomb!

**Farmalldunk
på Elmia**

**Snygg
jänkare**

Nordens enda Zetor 15!

PREMIÄRTUREN. Bengts Zetor 15 kom i låda direkt från Tjeckien.

Zuperzällzynt

Har du någonsin sett en liten Zetor 15? Om inte så spana in Bengts pärla! Han lär ha det enda exemplaret i Norden.

Text och foto: Kalle Nikula

Bengt Bengsén i finska Närpes sökte med ljus och lykta i Tjeckien efter den udda modellen Zetor 15. Han har kontakter där och en av dem visste om en traktor, som skulle stå på en mer eller mindre övergiven gård.

Sommaren gick men efter dagar av otålig väntan blev drömmen verklighet. Tipset höll och plötsligt stod en tjeckisk långträdare oan-

Bengt Erik Bengsén.

mäld på Strandvägen utanför Bengts verkstad, och visst innehöll trälådan på flaket den hett efterlängtrade traktorn!

SÅ SNART ZETORN stod nere på marken kunde Bengt inte hålla sig längre. Nu skulle den i gång till varje pris. Vatten, olja och diesel kollades och en ackumulator kopplades direkt till glödstiftet. Zetor 15 startas med vev och den ency-

lindriga 1 500 kubiks motorn bjuder ordentligt motstånd. Normalt krävs två personer för att få i gång den: en som sköter glödstiftet och en som sköter dekompressionsventilen och startveven. Här hjälpte det inte ens med två som vevade. Zetorn surade och till slut tog Bengt i iver till bogserhjälp. Resultatet blev ett blått rökmoln över halva hembyn och i det skedet besinnade han sig. Han är trots allt proffs och beslöt sig för att sätta punkt för startförsöken för att inte ställa till med någon större katastrof.

– **ANTAGLIGEN BERODDE** startproblemen på spridaren. Men efter den här rökridån tänkte jag att det i alla fall var bäst att kolla in motorn litet mer först, säger Bengt en smula tankfullt.

I paketet hade han fått två nya topplockspackningar och eftersom den tätning som satt i mest såg ut som lös silikon så ska packningen bytas. En del annat återstår också att kolla upp, men mest är det fråga om småsaker för Bengt.

STARTDAGS. Dekompressionen sitter till vänster om veven i fronten.

Lill-Tjecken

Zetor 15

Ägare: Bengt Erik Bengsén, Norrnäs, Närpes, Finland.

Tillverkning: Producerades i Brno, nuvarande Tjeckien, parallellt med 25A-modellen mellan 1947 och 1948 i runt 2 000 exemplar.

Motor: Encylindrig diesel på 1,58 liter och 15 hästkrafter.

Växellåda: Fem växlar framåt, en back.

Topp hastighet: 20 km/h.

Kraftuttag: Bak.

Vikt: 1,4 ton.

Längd: 2,7 meter.

Höjd: 1,3 meter.

En "enstånka"
av bästa sorten

ENKEL DESIGN. Men topplocksmuttrarna kunde ha suttit på ett lokomotiv ...

RESERVDELAR. Topplöckspackningar och två glödstift följde med leveransen.

– Skörden måste bara fixas först, säger han och ser litet moloken ut.

Sedan tycks han drabbas av en elektrisk stöt och börjar i rasande takt visa på den lilla Zetorns alla finesser. Eftersom han kan 25:an i minsta detalj ser han genast vilka delar som är utbytbara. Somliga är det, men andra inte. Zetor 15 är utan tvekan en helt egen konstruktion.

– **STYRNINGEN ÄR BÄTTRE** än på 25:an, slår han fast. Framaxelskonstruktionen ger större stabilitet än på 25:an och så går styrsnäckan betydligt enklare att demontera. Det enda som egentligen är sämre är väl handbromsen, som mest ser ut att vara hämtad från en lådbil!

Bengts Zetor 15 är

i relativt gott skick. Buckliga stänkskärmar, visst, men egentligen ingen rost att tala om. Framdäcken är fortfarande original och under den slitna blå färgen skimtar ursprungsfärgen, Zetorgrön. Sitsen ska vara av järn och av slättermaskinsmodell, så en sådan får vi försöka leta rätt på, menar Bengt. Andra mindre delar är också redan efterlysta i Tjeckien.

– Jag blev nog varnad för att det kan bli svårt med att hitta delar, säger han, men skam den som ger sig.

BENGT STÅR med sina kontakter knappast inför några olösliga problem, men det är klart att det kommer att ta sin tid innan traktorn är färdig. Vissa saker måste

säkert nytillverkas. Men det är Bengt van vid och den här gången har han redan kontakt med en engelsman och en holländare som renoverar varsin Zetor 15. Vissa problem kan säkert lösas gemensamt.

I **NORDEN** är Bengt tämligen ensam om att vara Zetor 15-ägare. Han har visserligen hört talas om en finländare som via släktingar i Tjeckien också söker en sådan, men inte ens där växer de på träd.

– Man borde ha slagit till genast efter perestrojkan men då kändes allt så osäkert. Nu blev den ganska dyr. Så dyr att jag knappast kommer att sälja den, grinar han och klättrar med viss möda upp i förarsätet på den lilla traktorn.

Innan vi skiljs lovar han högtidligt att slå larm när han gör nästa försök att veva i gång den stöddiga lilla enstånkan. Med tanke på Bengts iver så dröjer det knappast speciellt länge till dess!

